

FLORA EN FAUNA CHECK

Onderzoek naar beschermde natuurwaarden

Locatie: Middenweg 4 Horssen

Rapportnummer: 2025-BE-1349

In opdracht van:

Van Dun Advies
Raadhuisstraat 32
5126 CJ Gilze

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2025-BE-1349

Opdrachtgever

Van Dun Advies

Contactpersoon

Locatie

Middenweg 4
Horssen

Auteur

Collegiale controle

Bezoekdatum

13 mei 2025 2025

Uitvoerder

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

**De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl**

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en doelstelling.....	3
2. Het plangebied.....	3
3. Beoogde situatie	3
4. Gebiedsbescherming	4
5. Mogelijk voorkomende flora en fauna.....	5
6. Veldbezoek.....	7
7. Effectbeoordeling soortgroepen	9
8. Resultaten	10
9. Adviezen	10
10. Lijst van bronnen	11

1. Aanleiding en doelstelling

Initiatiefnemer is voornemens om in het plangebied Middenweg 4 te Horssen het bouwvlak te vergroten. Aan Brabant Eco is de vraag gesteld om te bezien wat de consequenties voor de aanwezige flora en fauna zullen zijn.

In opdracht heeft Brabant Eco een veldbezoek gebracht aan het plangebied Middenweg 4 te Horssen. Het doel van dit bezoek is het vaststellen of uitsluiten van aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Omgevingswet. Naast soorten die bijzondere bescherming genieten, geldt er een algemene zorgplicht om planten en dieren niet onnodig te verstoren. Daarom dienen flora en fauna en eventuele effecten in kaart gebracht te worden om deze te kunnen toetsen aan de natuurwetgeving.

Dit schrijven geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten als gevolg van het project en kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

2. Het plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied, noordelijk aan de Middenweg, zuidwestelijk van de kern van Horssen.

De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische bedrijven en agrarische percelen, voornamelijk bestaande uit weilanden. Ten westen van het plangebied is de N329 gelegen.

Afbeelding 1: Omgeving van het plangebied. Het plangebied is met een rode pin aangegeven. Bron: Google Earth.

3. Beoogde situatie

Volgens opdrachtgever Van Dun Advies is het voornemen om in het plangebied Middenweg 4 te Horssen het bouwvlak te vergroten.

Aan Brabant Eco is de vraag gesteld om te bezien wat de consequenties voor de aanwezige flora en fauna zullen zijn.

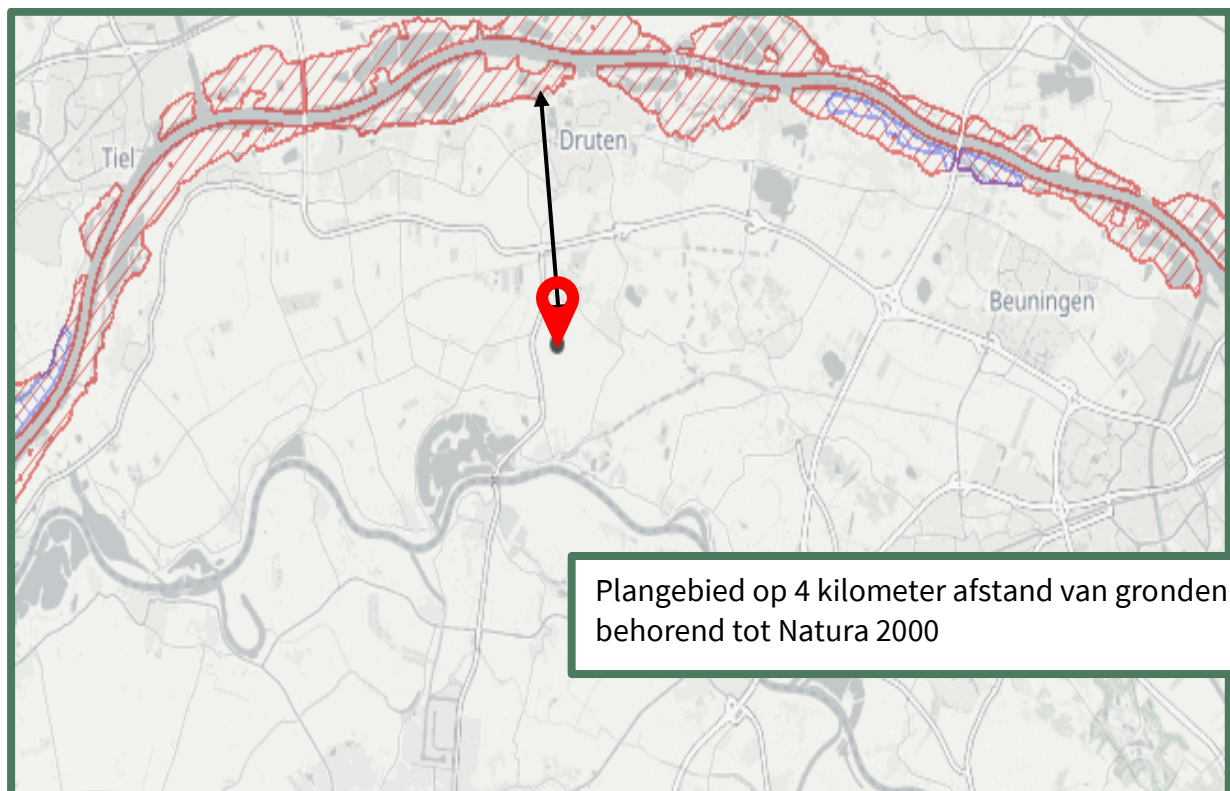
4. Gebiedsbescherming

Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk(er)wijfs (significante) effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden.

4.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op minimaal 4 kilometer afstand van noordelijk gelegen gronden behorend tot Natura 2000 gebied 'Rijntakken'. Op ongeveer 24 kilometer afstand naar het oosten ligt Natura 2000 gebied 'Vogelschutzgebiet 'Unterer Niederrhein' en zuidoostelijk op 25 kilometer afstand Natura 2000 gebied 'Sint Jansberg'.

Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000 gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode pin aangegeven. Natura 2000 gebieden zijn in rood en blauw aangegeven.

Afbeelding 2: Natura 2000 gebieden. Het plangebied is met een rode pin aangegeven. Bron: Natura2000.eea.europa.eu.

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000 gebied ligt kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient er o.a. zekerheid geboden te worden betreffende het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten. Gezien de aard en omvang van het voornemen, de locatie, de effectafstand tot Natura 2000 gebieden en het effectbereik, zijn externe effecten, zoals trillingen, geluid, verlichting en optische verstoring, op voorhand uit te sluiten. Een AERIUS-berekening kan dit staven.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op minimaal 660 meter afstand van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode pin aangegeven. De NNN-gebieden in groene kleur.

Afbeelding 3: Natuur Netwerk Nederland gebieden. Plangebied met rode pin aangegeven. Bron: Atlasleefomgeving.

In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de ‘wezenlijke kenmerken of waarden’ aantasten. Het plangebied ligt niet in, of direct aangrenzend aan het NNN-gebied. De significante aantasting van en negatieve effecten door externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN zijn, gezien de omvang, de aard, het effectbereik en de locatie van het voornemen, op voorhand uit te sluiten.

5. Mogelijk voorkomende flora en fauna

De Omgevingswet kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming behoeven.

Bij het besluit of een afwijking van het verbod kan worden toegestaan, wordt evenwel niet naar de gevolgen van deze afwijking voor het individuele plant of dier gekeken, maar naar de gevolgen voor de instandhouding van de betrokken soort. Wel zal rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht en het dierenwelzijn.

5.1 Waarnemingen flora en fauna

In onderstaande tabel zijn de waarnemingen te vinden van de afgelopen vijf jaar volgens de NDFF binnen een straal van een kilometer rond het plangebied.

Het aantal waarnemingen is achter de waargenomen soort vermeld.

Vogels	Zoogdieren	Vissen
Blauwe reiger (9)	Bever (23)	Grote modderkruiper (3)
Boerenwaluw (4)	Das (1)	

Bonte vliegenvanger (1)
Boomklever (11)
Boomkruiper (8)
Buizerd (5)
Grauwe vliegenvanger (1)
Groene specht (6)
Grote bonte specht (10)
Grote gele kwikstaart (1)
Huismus (1)
Huiswaluw (7)
Kerkuil (1)
Oehoe (2)
Ooievaar (12)
Patrijs (2)
Roek (19)
Sperwer (2)
Spreeuw (2)
Veldleeuwerik (1)
Zwarte kraai (7)

Afbeelding 4: Waarnemingen volgens NDFF, afgelopen vijf jaar. Plangebied aangegeven met een rode pin. Bron: Google Earth.

6. Veldbezoek

Op vrijdag 2 mei 2025 in de middag hebben ecologen een veldbezoek gebracht aan het plangebied. Het was deze ochtend 25 graden Celsius, met een zuidwestenwind van 1 BFT en zonnig. Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van de locatie en de directe omgeving in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. Op de locatie werden alle aanwezige habitats opgenomen. De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de gegevens van FloraFaunaCheck.nl en de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Hierdoor werd ingeschat welke soorten potentieel voorkomen. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. hollen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Het plangebied is gelegen ten midden van agrarische gronden, met sporadische bedrijfsbebouwing en bedrijfswoningen. Het plangebied zelf omvat het containerveld en een deel van de perenggaard op de Middenweg 4 Horssen. Het containerveld bestaat uit betonnen verharding met loading docks en verscheidene stapels met containers. De perenboomgaard wordt zeer actief onderhouden, er wordt minimaal iedere 21 dagen gemaaid, wat terug te zien is in de vegetatie tussen de perenbomen. Deze vegetatie is kort en bestaat vrijwel alleen maar uit beemdgras, straatgras en enkele algemene kruiden die tegen regelmatige verstoring en vertrapping kunnen, zoals hondsdrif, paardenbloem en smalle weegbree. Ten zuidwesten van de bedrijfsbebouwing ligt een grasveldje dat eventueel in de toekomst bebouwd zal worden. Op het moment van veldbezoek is de vegetatie hier hoger doordat er minder onderhoud wordt uitgevoerd en de vegetatie is daarmee ook gevarieerder, naast de bovengenoemde soorten groeit hier ook onder andere kleine en rode klaver, veldzuring en paarse dovennetel.

Foto 1: Containerveld

Foto 2: Containerveld grenzend aan perenboomgaard

Foto 3: Grasstrook tussen containerveld en boomgaard.

Foto 4: Te verwijderen deel van de perenggaard

Foto 5: Betonnen pad doorkruist boomgaard.

Foto 6: Eventueel in de toekomst te bebouwen grasveld

Foto 5: Te behouden delen van de boomgaard

Foto 6: Sloot met water

7. Effectbeoordeling soortgroepen

Vogels

In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet. Men dient daarom gedurende kap-, bouw- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde verblijfplaatsen'. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn.

Tijdens het veldbezoek zijn enkele vogelsoorten waargenomen: Ekster, wilde eend en spreeuw. Ten zuiden van de bedrijfsbebouwing is een eksternest waargenomen. Er gaan door de activiteiten geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels verloren en worden geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden.

Foto 7: Eksternest in vegetatie ten zuiden van de bedrijfsbebouwing

Zoogdieren

Met de werkzaamheden gaat geen bebouwing verloren. Daarnaast zijn de perenbomen laagstamfruitbomen en wordt de vegetatie tussen de perenbomen actief onderhouden. Er is geen geschikte bomen aanwezig voor vleermuizen. De aangrenzende gevels van de bedrijfsbebouwing bestaat uit sandwichpanelen en zijn daarmee ook niet geschikt voor vleermuizen. Foerageergebied voor vleermuizen blijft in de omgeving aanwezig, het kleine te verwijderen deel van de perenboomgaard zal geen significant negatief effect hebben op de foerageermogelijkheden van vleermuizen.

Door het ontbreken aan ruigtes op het containerveld en de perenboomgaard zijn er geen geschikte schuilplaatsen voor marterachtigen aanwezig in het plangebied. De naastgelegen sloten zouden gebruikt kunnen worden als migratiemogelijkheden voor marterachtigen. De sloten blijven behouden en er zijn veel

sloten in de rest van de te behouden boomgaard aanwezig, waardoor de migratiemogelijkheden altijd behouden zullen blijven met de werkzaamheden.

Amfibieën & vissen

De sloten grenzen direct aan de intensief bewerkte perenboomgaard en omliggende agrarische gronden. Hierdoor is het zeer waarschijnlijk dat het water in de sloten overmatig stikstofrijk is. De vegetatie op de boomgaard zelf, zeker het veldje dat langer niet gemaaid is, is begroeid met enkele indicatorsoorten voor hoge stikstof, zoals hondsdrif en paarse dovennetel. In het water zelf zijn veel algen zichtbaar, wederom een indicatie dat er veel stikstof in het water aanwezig is. Soorten zoals de alpenwatersalamander, heikikker en boomkikker mijden in de norm agrarische gronden. De heikikker wordt door de RAVON zelfs omschreven als een cultuurvliesende soort. Zodoende is het onwaarschijnlijk dat er (leefgebied van) beschermde amfibiesoorten voorkomen in het plangebied. Voor de grote modderkruiper is een weelderige watervegetatie een vereiste voor het voorkomen. Aldus de initiatiefnemer vallen de sloten in de zomer droog, waardoor het zeer onwaarschijnlijk is dat een dergelijke watervegetatie kan ontstaan in de sloten. Daarmee is ook het voorkomen van de grote modderkruiper op voorhand uit te sluiten.

8. Resultaten

Door de voorgenomen activiteit, het vergroten van het bouwvlak aan de Middenweg 4 te Horssen, zullen geen natuurgebieden of beschermde soorten worden verstoord, noch is er sprake van verlies van essentieel leefgebied. Het strenge onderhoud van de boomgaard betekent dat het plangebied nagenoeg geen dekking biedt voor o.a. marterachtigen en amfibieën. Daarnaast zorgt de regelmatige verstoring voor een ongeschikt habitat voor beschermde flora. Daarnaast zijn er indicaties aanwezig dat het plangebied overmatig stikstofrijk is, waardoor er voor amfibieën en vissen geen geschikt water is en voor flora geen geschikte groeiomstandigheden.

Het is niet aannemelijk dat de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebied Rijntakken. Op basis van de voorgenomen plannen zullen er geen overtredingen te verwachten zijn ten aanzien van de Omgevingswet. Een ontheffingsaanvraag of verdere toetsing is niet noodzakelijk.

9. Adviezen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.

Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels).
- Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

- Om rekening te houden met nacht-actieve soortgroepen, zoals vleermuizen, marterachtigen en uilen, wordt er bij voorkeur bij daglicht gewerkt en wordt er in de gebruiksfase geen, of wanneer geen niet mogelijk is zo min mogelijk, verlichting gebruikt. Wanneer verlichting noodzakelijk is, maak dan gebruik van een naar het luchtruim afgedekte lichtbundel en/of bewegingssensoren zodat de verlichting alleen gebruikt wordt wanneer deze ook daadwerkelijk nodig is.
- Gezien de aanwezigheid van o.a. het eksternest in de vegetatie ten zuiden van de bedrijfswoning, dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Dit betekent dat de sloopwerkzaamheden worden opgestart of uitgevoerd buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk

gemaakt te worden op aanwijzing van ter zake ecologisch deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn

Natuurinclusief bouwen

Diverse fauna soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broed- en nestgelegenheid. Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat. Vogelbescherming Nederland heeft een checklist ontwikkeld, waarmee iedere bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken (www.checklistgroenbouwen.nl). Daarnaast zijn er op de website www.bouwnatuurinclusief.nl veel tips om natuurinclusief te bouwen.

10. Lijst van bronnen

www.atlasleefomgeving.nl
www.gelderland.nl
www.florafaunacheck.nl
www.natuurmonumenten.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vogelbescherming.nl
www.omgevingswet.nl
www.wikipedia.nl